

11. gr.

Skólastjóri skal senda yfirstjórn skólans skýrslu um skólann á ári hverju svo, 137
21. júlí.
sem verða má, eptir að ársprófi er lokið.

Reglugjörð þessi kveður að eins á um skólann sem alþýðuskóla og gagnfræðaskóla; en hitt verður á valdi skólanefndar þeirrar, er sýslunefnd Kjósar- og Gullbringusýslu samkvæmt 2. gr. reglugjörðarinnar á að skipa, að kveða á um skilyrðin fyrir því, hversu barnakennslunni fyrir Garðahrepp verði komið fyrir í skólahúsinu, og á hvern hátt hún að öðru leyti verði sett í samband við alþýðuskólann.

Jafnframt því að jeg tjái þetta stiptsyfirvöldunum til þóknanlegrar leiðbeiningar og svo að þau birti þeim það, er hlut eiga að máli, sendi jeg þeim og ofanefnt gjafa-brjef frá 10. ágúst 1877, og er við það tengt skipulagsskjalið frá 1. júní þ. á., og skora jeg á stiptsyfirvöldin að annast um, að þetta verði þinglesið og síðan endursent mjer.

— Brjef landshöfðingja til sýslumannsins í *Húnavatnssýslu* um framtal og búnaðar-skýrslur. — Út af þóknanlegu brjefi yðar, herra sýslumaður, frá 4. marz þ. á. viðvíkjandi framtals- og búnaðar-skýrslunum vil jeg tjá yður það, er nú segir:

138
22. júlí.

1. Að vísu er samkvæmt 1. grein laga frá 12. júlí 1878 (B 6.) um lausafjártíund, að eins sá maður, sem á 60 álnir í tíundbæru lausafje, skyldur að greiða tíund af tje sínu, en þar með er ekki sagt, að sleppa beri úr lausafjártíundinni sjerhverri þeirri upphæð, sem ekki nær 60 álnum, því maður getur átt og «tíundað» 60 álnir, þó hann greiði tíund af minni upphæð, sbr. niðurlagsákvörðun 2 gr. nefndra laga og síðasta dæmið á fyrirmynd I. við hreppstjórareglugjörðina. Þar að auki ber að gæta þess, að framtalsskýrslan samkvæmt þessarifyrirmynd hefir að nokkru leyti komið í stað hinna fyrverandi búnaðarskýrslna. Á þeim verður sýslumaður að byggja yfirlit sitt yfir tölu hinna ýmsu tegunda af tíundbæru kvikfje í hreppnum og þó sá, er á minna tíundbært lausafje en 60 álnir, sje ekki skyldur að tíunda það, verður hann skyldur að telja það fram eins og annað ótíundbært tje samkvæmt ákvörðunum þeim, er gilda um skýrslur um búnaðarástand. Að sleppa broti af hundraði úr lausafjártíund, þegar hlutaðeigandi tíundar meira en 60 álnir hefir enga heimild í lögum 12. júlí 1878, og taka þau í upphafi 5. greinar fram berum orðum, að hver maður skuli telja fram lausafje sitt til tíundar, eins og það er til.

2. Það er ekki nauðsynlegt að heimta sjerstaka skýrslu frá hreppstjórunum um ábúðarhundruð hvers ábúanda. Upphæð ábúðarskattsins er gefin með tölu jarðahundraða, og það virðist ekki nauðsynlegt fyrir endurskoðanda að rannsaka, hve mikla upphæð hverjum einstökum búanda beri að rjettu lagi að greiða, en búnaðarskýrslurnar veita, eins og þjer sjálfir takið fram, sýslumanni nægilegar skýringar í þessu tilliti.

— Brjef landshöfðingja til amtmannsins yfir norður- og austurumdæminu um bygging prestseturs. — Með þóknanlegu brjefi frá 26. maí þ. á. hafið þjer, herra amtmaður, lagt undir úrskurð minn þá fyrirspurn umboðsmanns Þingeyraklausturs, hvort ekki beri að gefa út byggingarbrjef fyrir jörðunni Steinnesi handa hinum nýja presti að Þingeyrarklaustri síra Þorvaldi Ásgeirssyni, og getið þjer þess um leið, að þjer fáið eigi betur sjeð, en að hinn nýji prestur sje skyldur til að vinna jarðabót á tjeðri jörð, og það því fremur, sem landsskuldin af jörðinni eptir hinum nýja leigumála sje færð niður í 240 álnir úr 300 álnum.

139
22. júlí.

139

22. júl.

Eins og þjer bendið á, var í tillögum amtsráðsins í norður- og austurumdæmi um byggingu þjóðjarða ætlað á, að færa mætti niður landsskuldina af jörðunni Steinnesi um 60 álnir. Með 4. og 5. grein ráðgjafabréfs frá 25. maí 1880 (B. 89) var ákveðið að taka skyldi tillit til uppástungna þessara, þegar ákveðnir væru byggingarskilmálar fyrir hinar einstöku jarðir en þessar tillögur voru ekki staðfestar þannig, að það verði sagt, að sjerhver jörð, sem í þeim er nefnd, hafi fengið nýjan leigumála með þeim, og er sjerstaklega í 5. gr. c. tjeðsbrjefs tekið fram, að með fram beri, þegar þjóðjörð sje byggð, að taka tillit til álnotölu eptirgjaldsins, sem hingað til hefir verið. Hvað nú sjerstaklega Steinnes snertir, þá leiðir af því; að jörð þessi er útlögð prestakalli til ábúðar, að ekki er mögulegt að gera með tilliti til hennar ráðstafanir þær, sem fyrirskipaðar eru í tjeðu ráðgjafabréfi, áður en leigumálinn er færður niður úr því, er hann áður hefir verið. Álíti presturinn, að leigumáli sá, sem áður hefir verið á jörðunni, sje of þungbær, verður hann að láta meta jörðina til afgjalds af 2 búfróðum mönnum, og útvega þær aðrar skýrslur, sem nauðsynlegar eru eða hentugar til þess að dæma um, hvort rjett sje að færa leigumálann niður; en þangað til það er gert, verður að sitja við 300 álna leigumála þann, er hingað til hefir verið á jörðunni.

Að því er snertir jarðabætur þær, er presturinn er skyldur að framkvæma, vísa jeg til 6. greinar ráðgjafabréfs frá 25. maí 1880, og er jeg yður, herra amtmaður, samdóma um, að hann sje skyldur til árlega og án þóknunar að framkvæma þær jarðabætur, sem ekki útheimta leigða verkamenn.

Jeg finn ekkert því til fyrirstöðu, að skyldur prestsins sem ábúanda á jörðunni Steinnesi, sjeu til teknar í byggingarbrjefi; en það er vitaskuld, að taka beri fram í slíku brjefi, að ábúð prestsins sje takmörkuð við embættistíma hans.

140.

28. júl.

Reglugjörð

fyrir gagnfræðaskólann á Möðruvöllum.

1. grein.

Ætlunarverk skólans er að veita þeim, sem í hann ganga, almenna menntun.

2. grein.

Fræðigreininir þær, er kenna skal í skólanum, eru þessar: íslenzka, danska, enska, saga og landfræði, einkum þó landfræði og saga landsins ásamt yfirliti yfir löggjöf þess í landsrjetti og landsstjórn; reikningur, rúmfræði og landmæling, einföld dráttlist, og í náttúrufræði meginatriði úr mannfæði, dýrfæði, grasfræði, steinfræði, jarðfræði, eðlisfræði og efnfræði, söngur og leikfimi.

3. grein.

Áður en nokkur piltur kemst í skólann, verður hann að sýna skilríki fyrir því,

a. að siðferði hans sje óspilt,

b. að hann sje bólusettur,

c. að hann sje fermdur,

d. að hann sje vel læs og skrifandi,

e. að hann þekki svo stafsetningu móðurmáls síns, að hann kunni að skrifa það stórlýtalaust.

4. grein.

Kennslunni í skólanum skal svo hagað, að henni verði lokið á 2 vetrum.